

Feiten & Cijfers

Op deze website vindt u de complete cijfermatige onderbouwing van het bedrijvenbeleid. Op deze pagina geven we u kort de belangrijkste feiten en cijfers op een rij.

Algemeen: de economie

- Volgens de Macro Economische Verkenning 2018 van het CPB floreert de Nederlandse economie.
- Op dit moment ligt Nederland op koers om in 2017 te groeien met 3,3 procent en met 2,5 procent in 2018. Nederland behoort met deze groeicijfers tot de Europese koplopers en groeicijfers die we voor het laatst in 2007 zagen.
- De overheidsfinanciën zijn bovendien gezond. Voor beide jaren kent de begroting een overschot en de overheidsschuld ligt onder het Brusselse plafond. Tegelijkertijd trekt de arbeidsmarkt snel aan, wat zich uit in tekenen van krapte. Bedrijven hebben bijvoorbeeld meer moeite om geschikt personeel te vinden.
- Dit laatste onderstreept het belang om via een excellent ondernemersklimaat en een sterk innovatievermogen duurzame economische groei te realiseren.

Bedrijvenbeleid & topsectorenaanpak

Het bedrijvenbeleid is gericht op alle bedrijven in Nederland met het oog op een excellent ondernemersklimaat en een sterk innovatievermogen. Met behulp van financiële instrumenten, samenwerking en netwerken worden deze ondernemers ondersteund. Daarnaast heeft Nederland negen topsectoren die op het gebied van handel en industrie in de wereldtop staan. Die toppositie is niet vanzelfsprekend. Met de topsectorenaanpak werken het bedrijfsleven, universiteiten, onderzoekscentra en de overheid onder meer samen aan kennis en innovatie en human capital om deze positie nog sterker te maken. Met het bedrijvenbeleid zijn drie ambities voor 2020 gesteld:

- Nederland staat in de top 5 van kenniseconomieën in de wereld;
- De Nederlandse R&D inspanningen zijn gestegen naar 2,5 procent van het bbp;
- Topconsortia voor Kennis en Innovatie investeren voor meer dan € 800 miljoen in onderzoek, waarvan tenminste 40 procent is gefinancierd door het bedrijfsleven.

Drie ambities in cijfers:

- In 2017 staat Nederland op plek vier van de kenniseconomieën in de wereld. Nederland is ook dit jaar weer de meest concurrerende economie van de Europese Unie;
- In 2016 liggen de R&D inspanningen op 2,03 procent van het bbp;
- In 2016 wordt naar schatting € 1.060 miljoen geïnvesteerd in publiek privaat onderzoek, waarvan 48 procent is gefinancierd door het bedrijfsleven.

Nederland ook in 2017 op vierde plaats mondiale concurrentie-index

Nadat Nederland vorig jaar naar de vierde plaats in de mondiale concurrentie-index van het World Economic Forum (WEF) was gestegen, handhaaft Nederland zich dit jaar op de vierde plaats. Daarmee behoudt ons land de hoogste ranking sinds de totstandkoming van deze index. Met een betere score dan in 2016 wordt de ambitie dus opnieuw verwezenlijkt. Bovendien blijft Nederland de meest concurrerende economie in de Europese Unie. Nederland laat Duitsland daarbij net achter zich.

Publiek en private uitgaven aan pps-projecten blijven toenemen

De omvang van de publieke en private middelen in publiek private samenwerking blijft zich voortvarend ontwikkelen. De pps-omvang is gestegen met 9,3 procent ten opzichte van 2015 en wordt in 2016 op € 1.060 miljoen geschat, met een private bijdrage van gemiddeld 48 procent. Bedrijven investeerden dus zo'n € 510 miljoen in de publieke kennisinfrastructuur. Hiermee is het doel van € 800 miljoen, met een private investering van 40 procent ruim behaald.

R&D-inspanningen nemen licht toe

Nederland realiseerde de afgelopen jaren een groei in de R&D-intensiteit van 1,90 procent van het bbp in 2011 naar 2,03 procent van het bbp in 2016. Ondanks deze groei is de doelstelling van 2,5 procent in 2020 nog niet binnen bereik. Bij de relatief R&D-intensieve topsectoren is sprake van een duidelijk opwaartse trend in de private R&D-investeringen. De R&D-uitgaven stegen daar in de periode 2011-2015 met bijna € 850 miljoen. Ter vergelijking: De totale private R&D uitgaven namen in die periode met € 750 miljoen toe.

Nederland kent een hoge arbeidsproductiviteit

Nederland is één van de landen met de hoogste arbeidsproductiviteit ter wereld. Nederland staat al enige jaren op de zesde plaats wereldwijd. Het hoge Nederlandse productiviteitsniveau komt mede door de topsectoren, die naar internationale maatstaven gemeten bovengemiddeld presteren. De groei van de arbeidsproductiviteit is vanaf 2015 wel iets minder groot dan in de drie jaar daarvoor. De achterstand op de Verenigde Staten in productiviteitsniveau, die wereldwijd op de vijfde plaats staat, is ook iets groter geworden.

Instroom van technisch opgeleiden blijft toenemen

De instroom van technisch opgeleiden is vorig jaar wederom toegenomen. Sinds 2011 stijgt het aantal inschrijvingen, ook als percentage van het totaal aantal studenten.

Groei meeste topsectoren iets groter dan bij de rest van de economie

Gecorrigeerd voor de aardgasproductie neemt de reële toegevoegde waarde in alle topsectoren tezamen in de periode 2010-2016 sterker toe dan voor de totale economie. De correctie voor de aardgasproductie heeft een reden. Deze maakt deel uit van de topsector Energie. Deze topsector kent in de periode 2014-2016 een fors krimpende omzet door de sterke vermindering van de aardgaswinning volgend uit maatregelen van het Kabinet om de aardgaswinning doelbewust terug te schroeven. De toegevoegde waarde van alle topsectoren tezamen nam vanaf 2014 minder toe dan die van de rest van de economie als niet gecorrigeerd wordt voor de teruglopende aardgasproductie.

Overige opvallende resultaten:

- De Europese Commissie publiceert jaarlijks een ranglijst voor de innovatiekracht van de 28 EU-landen (de European Innovation Scoreboard). Nederland staat in 2017 op de vierde plek: één plek hoger dan vorig jaar. Nederland behoort tot de kopgroep van zogenaamde innovatieleiders in Europa: landen die in deze scoreboard meer dan 20 procent hoger scoren dan het Europees gemiddelde.
- Het bedrijvenbeleid levert een belangrijke bijdrage aan maatschappelijke uitdagingen en verduurzaming van de economie. Zo'n € 1,2 miljard van het financiële innovatie-instrumentarium, oftewel meer dan 70 procent van het budget, heeft betrekking op duurzame initiatieven.
- Ondernemerschap zit in Nederland al lange tijd in de lift. Voor het tweede jaar op rij na de crisis neemt in Nederland het aantal snelgroeiende bedrijven weer toe. Vergeleken met 2015 nam het aantal met 1.150 toe en telde Nederland in 2016 circa 7.300 snelgroeiende bedrijven.
- De voorgenomen € 2,5 miljard regeldrukvermindering is bij de laatste meting in april 2017 vrijwel volledig behaald.
- Nederland behoort tot de wereldtop van digitale economieën en profiteert op dit moment meer dan in andere landen van ICT en digitalisering.
- Het mkb speelt een grote rol in het bedrijvenbeleid
- Middelen voor fundamenteel en toegepast onderzoek blijven op peil
- Bij 60 procent van TKI-onderzoek zijn bedrijven van buiten de eigen topsector of buiten de topsectoren betrokken en betreffen dit meer jonge dan oudere bedrijven.

Kerntabel Bedrijvenbeleid 2010-2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
GCI (internationale positie)	8	7	5	8	8	5	4	4
R&D-intensiteit (in % van bbp)*	1,83	1,90	1,94	1,95	2,00	2,00	2,03	
w.v. Private R&D-intensiteit*	0,83	1,08	1,10	1,09	1,12	1,12	1,16	
R&D-intensiteit Topsectoren (in % van toegevoegde waarde)	-	4,1	4,2	4,3	4,6	4,6		
pps-projecten (in mln)	-	-	-	622	814	970	1060	
w.v. private aandeel in pps (in %)	-	-	-	35	44	49	48	
Arbeidsproductiviteitsniveau (internationale positie)	5	4	6	6	6	6	6	6
Aantal wbo-bedrijven	19.450	20.530	22.220	22.640	22.970	22.980	22.330	
Instroom beta techniek	84.085	78.958	79.180	80.335	80.175	82.760	87.380	

*Het jaar 2010 is eigen berekening EZ o.b.v. mutatie niet-gereviseerde cijfers 2011/2010.

Zie ook:

Hyperlink naar "[Bedrijvenbeleid: vijf belangrijke feiten](#)"